

Nr 47

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående glesbygdernas kommunikationsproblem.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 591 av herr *Schött m. fl.* och II: 703 av herrar *Lothigi* och *Bengtson* i Solna hemställes, att riksdagen måtte föreslå Kungl. Maj:t att tillsätta en utredning med uppgift att i samråd med vederbörande myndigheter och enskilda organisationer kartlägga och studera särskilt glesbygdernas kommunikationsproblem och att i sinom tid avgiva utlåtande med förslag till sådana åtgärder vartill undersökningen kan ge anledning.

I motionerna anföres, att motorfordonstrafikens snabba utveckling medfört en genomgripande omgestaltning av hela samhället. Förändringarna är till övervägande del att betrakta som förbättringar, vilket särskilt gäller glesbygderna, som nu kommit i långt bättre kontakt med yttvärlden, men utvecklingen har även sina nackdelar. Det stora antalet privatbilar har lett till att trafikunderlaget för de kollektiva trafikmedlen minskat, vilket medfört att många linjer lagts ned och att de som ej själva disponerar bil råkat i en besvärlig situation. Frågan om glesbygdernas kommunikationer behöver därför ingående undersökas.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion I: 591.

Utskottet

Motionärerna hemställer om en utredning med uppgift bl. a. att kartlägga och studera glesbygdernas kommunikationsproblem.

I proposition nr 191 till 1963 års riksdag angående riktlinjer för den statliga trafikpolitiken m. m. anfördes inledningsvis bl. a. att målet för trafikpolitiken borde vara att för landets olika delar trygga en tillfredsställande transportförsörjning till lägsta möjliga kostnader. I den mån det inte ginge att med krav på kostnadstäckning lämna en viss bygd den trafikservice som från samhällets synpunkt vore rimlig borde ersättning till trafikföretag utgå av allmänna medel. I syfte att tillgodose detta behov har bl. a. under sjätte huvudtiteln upptagits ett anslag för ersättning till trafikföretag för drift av icke lönsamma busslinjer. Under anslagsposten anvisades budgetåret 1963/64 3 milj. kronor och för innevarande budgetår har anvisats 6,5 milj. kronor.

Utskottet är medvetet om att oavsett de åtgärder som således vidtagits de driftekonomiska betingelserna för reguljär persontrafik i vissa glesbygdsområden är mycket ogynnsamma, vilket medfört svårigheter i fråga om transportförsörjningen. Det synes emellertid utskottet kunna ifrågasättas om icke väsentliga förbättringar skulle kunna åstadkommas genom trafiktekniska och företagsekonomiska rationaliseringar inom busslinjetrafiken. För sådan verksamhet har genom organisationer på trafikområdet, främst Svenska omnibusägareförbundet, bildats ett särskilt organ, Bussrationaliseringsnämnden. Nämnden har i skrivelser, vilka ingivits till chefen för kommunikationsdepartementet den 20 maj och 25 oktober 1965 hemställt om statsbidrag för en utredning, till en början avseende en av de av trafiknedläggning hårdast drabbade bygderna, Jämtlands län, som skulle syfta till en kartläggning av trafiken och en analys av med densamma sammanhängande förhållanden ävensom förslag till åtgärder, lämpade att ge ökad stabilitet åt linjetrafiken och befrämja transportekonomin. Avsikten är att undersökningen skall fullföljas beträffande andra områden i landet. Enligt vad utskottet erfarit lär framställningen komma att behandlas i statsverkspropositionen till 1966 års riksdag.

Frågan om en kartläggning av glesbygdernas trafikproblem är således redan underställd Kungl. Maj:ts prövning. Utskottet anser sig med hänsyn härtill böra hemställa,

att de likalydande motionerna I: 591 och II: 703 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 november 1965

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Sörlin, Hellebladh, Oscar Carlsson, Hedlund*, Axel Kristiansson, fru Hamrin-Thorell*, fru Hultell, herr Blomquist och Kilsmo;

från a n d r a kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herr Skoglösa*, fru Jäderberg, herrar Hamrin i Kalmar, Dickson*, Lundmark*, Rimås*, Wikner, Börjesson i Glömminge*, Nilsson i Bästekille och fru Ekroth.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.